

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України “Про внесення змін до кримінального законодавства щодо особливого порядку здійснення розслідування кримінальних правопорушень з метою забезпечення належних умов для розвитку цифрової економіки”

1. Обґрунтування необхідності прийняття акту

Однією із основних проблем у сфері цифрової економіки є необґрунтоване втручання у діяльність суб'єктів господарювання правоохоронних органів. Зазначене очевидно знижує інвестиційну привабливість та конкурентоспроможність України, створює несприятливі економічні умови для української цифрової індустрії, стимулює відтік капіталу за кордон, створює вкрай негативне сприйняття бізнес-спільнотою процесуальних дій в рамках розслідування кримінальних правопорушень.

В теперішніх умовах економічної кризи та посилення конкуренції країн сусідів за власний та іноземний бізнес, питання конкурентоспроможності України на світовому ринку цифрової економіки набуває істотного значення. Досягнення високого рівня привабливості української правової системи для світової високотехнологічної індустрії неможливе без забезпечення правової впевненості, в тому числі в рамках кримінального процесу.

2. Мета та завдання акту

Даний законопроект пов'язаний із проектом Закону України "Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні" та супроводжує досягнення мети запровадження даного правового режиму створенням спеціальної процедури вчинення процесуальних дій в рамках розслідування кримінального правопорушення шляхом встановлення контролю на рівні не нижче керівника обласної прокуратури, а також закріпленням інших процесуальних запобіжників.

3. Загальна характеристика і основні положення акту

Проектом передбачається запровадження низки заходів, спрямованих на унеможливлення необґрунтованого втручання у діяльність юридичних осіб - резидентів Дія Сіті (їх посадових осіб, представників), що здійснюють діяльність у сфері цифрової економіки в Україні, зокрема:

1) особливості порядку здійснення виклику в рамках розслідування кримінального правопорушення стосовно юридичних осіб - резидентів Дія Сіті (їх посадових осіб, представників), а також особливості підтвердження отримання повістки про виклик шляхом надсилання на офіційну електронну адресу, вказану вище зазначеними особами;

2) необхідність погодження кримінальних процесуальних дій (зокрема, тимчасове вилучення майна, накладення арешту на майно, слідчі (розшукові) дії, негласні слідчі (розшукові) дії, повідомлення про підозру) стосовно

юридичних осіб - резидентів Дія Сіті (їх посадових осіб, представників) прокурором не нижче рівня керівника обласної прокуратури, керівника прокуратури Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, керівника Київської міської прокуратури або особою, яка виконує його обов'язки;

3) внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань стосовно юридичних осіб - резидентів Дія Сіті (їх посадових осіб, представників) прокурором не нижче рівня керівника обласної прокуратури, керівника прокуратури Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, керівника Київської міської прокуратури або особою, яка виконує його обов'язки;

4) можливості здійснення тимчасового доступу до речей, документів, які належать або перебувають у володінні юридичних осіб - резидентів Дія Сіті (їх посадових осіб, представників), виключно за умови доведення факту вжиття стороною обвинувачення у ході здійснення розслідування кримінального правопорушення всіх можливих законних заходів щодо їх отримання, та неможливості їх отримання з незалежних від сторони обвинувачення причин;

5) здійснення тимчасового доступу до електронних доказів, які знаходяться у володінні юридичних осіб - резидента Дія Сіті чи його посадової особи/представника (у тому числі збережені на матеріальних носіях, обладнанні, якими користується резидент Дія Сіті) шляхом зняття копії з таких електронних доказів без вилучення обладнання, матеріальних носіїв, в яких збережені (розміщені) такі докази;

6) заборона тимчасового вилучення обладнання та матеріальних носіїв інформації, які належать юридичним особам - резидентам Дія Сіті (їх посадовим особам, представникам), крім випадків, коли їх надання разом з інформацією, що на них міститься, є необхідною умовою проведення експертного дослідження, а також якщо доступ до них обмежується їх власником, володільцем або утримувачем чи пов'язаний з подоланням системи логічного захисту. У разі необхідності слідчий чи прокурор здійснює копіювання інформації (електронних доказів), що міститься в обладнанні та/або матеріальних носіях інформації, що належать юридичним особам - резидентам Дія Сіті (їх посадовим особам, представникам). Копіювання такої інформації здійснюється із залученням спеціаліста;

7) можливість здійснення тимчасового вилучення майна у юридичної особи - резидента Дія Сіті (їх посадових осіб, представників), виключно за умови, що вилучення такого майна не призведе до зупинення чи значного обмеження законної господарської діяльності резидента Дія Сіті (зокрема, в резидента Дія Сіті наявне інше аналогічне обладнання, матеріальні носії інформації, не менших параметрів (у тому числі за функціоналам) ніж те, що планується тимчасово вилучити);

8) запровадження кримінальної відповідальності за перевищення працівником правоохоронного органу влади або службових повноважень стосовно юридичної особи - резидента Дія Сіті (їх посадових осіб, представників) під час проведення досудового розслідування за завідомо недостовірними для нього обставинами.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Правове регулювання у зазначеній сфері забезпечується:

Конституцією України;

Кримінальним процесуальним кодексом України;

Кримінальним кодексом України;

іншими законами України та підзаконними нормативно-правовими актами.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень законопроекту не потребує додаткових фінансових витрат із державного та місцевих бюджетів України.

6. Прогноз очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття проекту Закону дозволить знизити ризики вчинення корупційних правопорушень посадовими особами слідчих органів та органів прокуратури, збалансовано підвищити захищеність законних прав юридичних осіб на провадження господарської діяльності у разі провадження слідчих дій по відношенню до них.

Прийняття законопроекту також сприятиме підвищенню рівня конкурентоспроможності цифрової економіки України.

Вже у 2021 році завдяки запровадженню стимулюючих заходів, передбачених законопроектом, очікується створення близько 80 000 нових робочих місць; до 2025 року очікується зростання ринку креативної індустрії до \$11,8 млрд (в 2019 році він становив \$ 6,2 млрд).

Народні депутати України

Чернів Є.В. (посв.№26)

Гетманцев Д.О. (посв.№20)

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ЧЕРНІВ ЄГОР ВОЛОДИМИРОВИЧ

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000009A25230045C57501

Дійсний до: 03.04.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 26д9/1-2020/198081 від 30.10.2020

248916